

Vid Gábor

Kutatási jelentés

2005

A 2004. 03. 25-én kérelmezett, és az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság által 2004. 04. 05-én I-331-2/2004 számon kiadott kutatási engedély alapján az alábbi kutatási jelentést adjuk a 2005. 01.01-2005.12.31 időszakra.

A jelentés összeállításában részt vettek:

Vid Gábor kutatásvezető

Berényi Üveges István okl. geológus, építésföldtani szakmérnök, SZGT1-SZGT3 szakértő, kamarai nyilvántartási szám: 02-0669.

Berényi Üveges Judit PhD okl. agrármérnök

Összefoglalás

- A 2005. évben a Baradla-barlangban egy új kutató fúrást készítettünk a Tigris-teremtől a Styxhez vezető átjáróban, Szilágyi Ferenc és kutató társai által korábban készített fúrás mellett, mely fúrás dokumentációja sajnos nem hozzáférhető.
- A 2004. évben az Olimposzon készített észlelő kútban rendszeres méréseket végeztünk, november hónapban folyamatos üzemű vízszintregisztráló műszert telepítettünk.
- 2005. májusában műszeres visszatöltődés vizsgálatot végeztünk az Olimposzon kialakított észlelő kútban.
- A Béke barlangban 2 esetben voltunk bejáráson, azonban a vízállás nem tette lehetővé a korábban tervezett vizsgálatok elvégzését, ezeket 2006 évben - ha a vízállás kedvező - kíséreljük meg.
- Az új fúrásokban (beleértve a 2004 évben az Olimposzon készített fúrást is) megjelent víz miatt radon mérést nem tudtunk végezni. Amennyiben sikerül még egy alkalmas fúrást készítenünk abban az esetben a Münnich átjárónál telepített radon mérőberendezéssel összehasonlító vizsgálatot tudunk végezni.

A Styx lejárathál készített fúrás leírása

0-50	Bolygatott járda anyag
50-160	Sárgásbarna (7,5 YR 5/6) homokos agyag, 138-160 között vörösesbarna csíkokkal (2,4YR 4/6)
160-249	Sárgásbarna(7,5 YR 5/6) iszap
249-310	sárgásbarna homokos iszap
310-320	barnásfekete (2,5YR 2,5/1) szerves szennyeződésű iszap (esetleg betemetett guanó?)
320-475	sárgásbarna (7,5 YR 5/6) homokos iszap, durvább homokszemcsékkel feketésbarna elkent foltokkal, vörösesbarna csíkokkal, cseppkőtöredékek
460-475	sötétbarna (10YR 4/4) sovány agyag homokos foltokkal
(475)	elakadt, valószínű szálkő aljzat

A zárójelben megadott értékek a Munsell színskála kódjai.

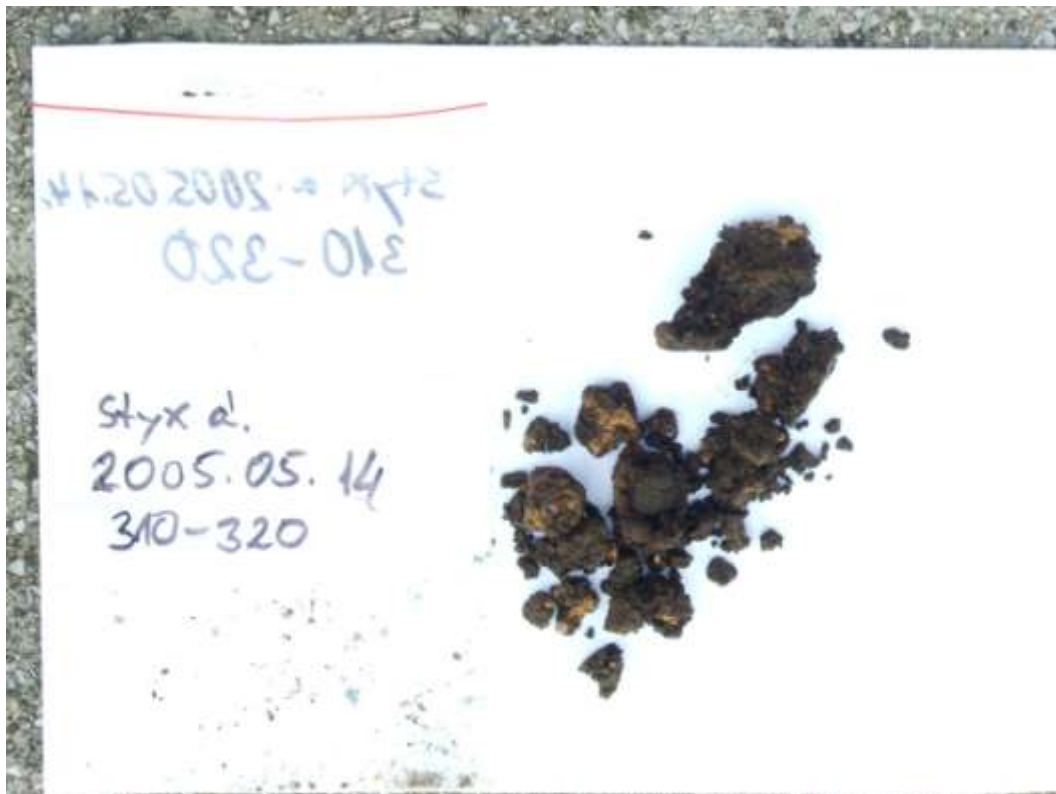
A fúrás egy mozzanata

A kialakított észlelő kút fedelének betonozása

Az észlelő kút saválló fedéllel lezárva

A Styx fúrás 310-320 cm mélységéből származó, barnásfekete (2,5YR 2,5/1) szerves szennyeződésű iszap (esetleg betemetett guanó?)

Megjegyzések:

1. 320-350 megütött víz. A fúrásba jól megfigyelhetően a víz a Tigris terem felől csöpögött.
2. A fúrásba műanyag béléscsővet építettünk 245-425 cm mélységközben beszűrőzve.
3. A járdán történő közlekedés zavartalan biztosítására vasbetonba ültetett saválló acéllemez fedelelet szereltünk rá, ami speciális kulccsal nyitható.
4. A másnap mért nyugalmi vízszint a fúrásban: 198 cm (csőperemtől mérve).
5. A fúrásban szivattyúzást és visszatöltődés mérést végeztünk, mely nem adott egyértelműen értékelhető eredményt. A mérést 2006 folyamán tervezzük megismételni.

Vízszint észlelések

A Styx kútban végzett szórványmérések során észlelt vízszintek (csőperemtől)

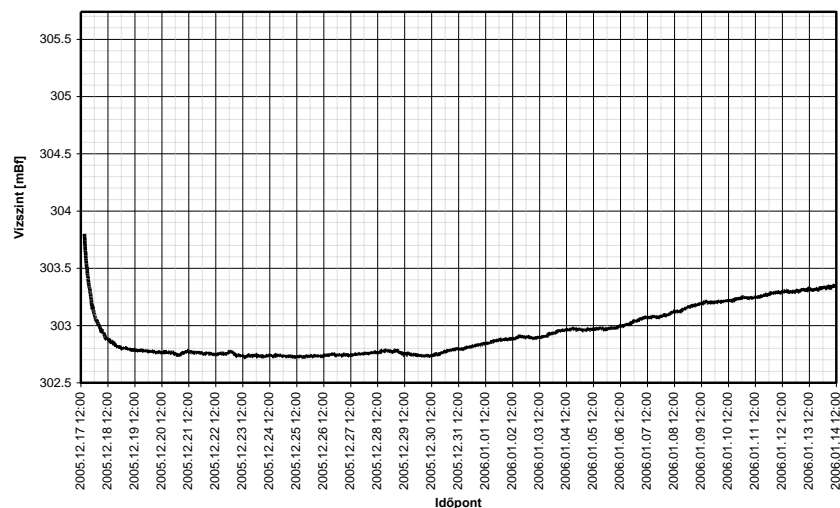
06. 25.	217 cm
07. 02.	222 cm
07.09	231 cm
11.26	száraz

Az Olimposzon 2004-ben kialakított vízszintfigyelő kútban is végeztünk szórvány vízszintméréseket.

Dátum	Szint (csőperemtől)	Vízszint [mBf]
01. 16.	356 cm	302.18
04. 16.	284 cm	302.94
05. 14	264 cm	303.1
07. 02.	213 cm	303.61

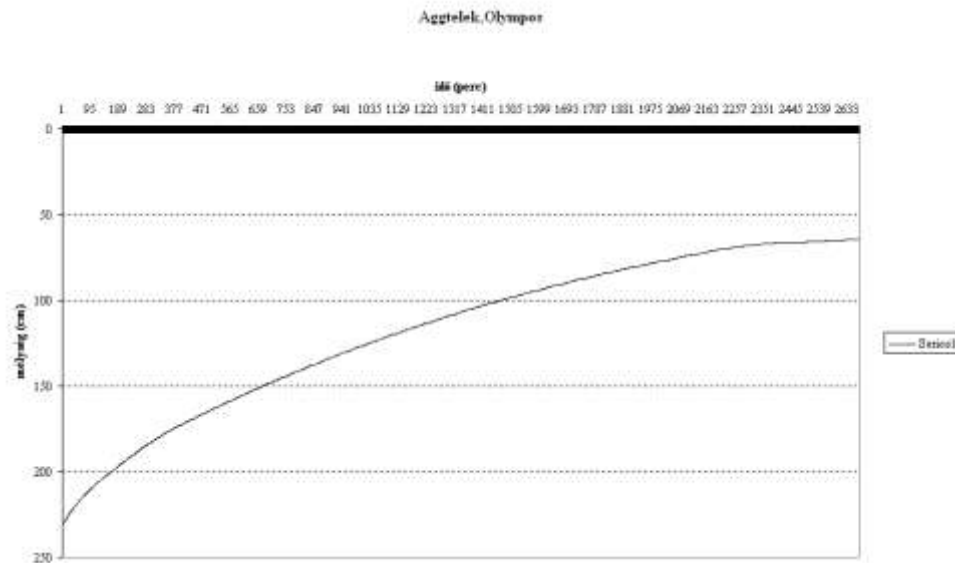
A november 26-án folyamatos üzemű vízszintregisztráló műszert telepítettünk. A november 26. és december 17. közötti időszak mérési eredményei a műszer hibája miatt nem értékelhetők. A decembertől februárig terjedő időszak méréseit előzetesen értékelhetőnek tekintjük. A részletes értékeléshez legalább 6 havi folyamatos adatsor szükséges. A vízszint adatok és a jósmafői állomáson mért csapadékatatok összehasonlítását tervezzük.

Olimposz észlelő kút vízszintváltozása

A fenti ábrán a 2005. december 17.- 2006. január 14. közötti időszak vízszint változása látható. A diagram elején látható exponenciálisan csökkenő szakaszt az okozza, hogy a műszer érzékelő szondája a béléscsőben kiszorítja a vizet, ennek hatására a vízszint megemelkedik, majd lassan vissza szívárog. A grafikon teteje (305.74 mBf) a csőperem magasságát mutatja.

Május 14-én az Olimposzon visszatöltődés mérést végeztünk folyamatos vízszintregisztráló műszer beépítésével a kút részleges kiszivattyúzása után.

Köszönet nyilvánítás

Ez úton szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak akik támogatták kutatásainkat, kiemelve a Dataqua 2002 kft.-t akik biztosították számunkra a folyamatos mérést lehetővé tevő műszert.

A kutatásban segítségünkre volt továbbá az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Berényi Üveges Katalin, Staub Klára, Thury Eszter, Hertelendy Zoltán, Margittai Piroska, Hirling Endre, Debreceni Dalma, Moravszky József, Kvéder László.